

Útmutató a duális képzésben résztvevő közreműködő igénybevételének feltételeiről

Aktualizálva: 2024. július 11.

Az útmutató elsődleges célja, hogy – figyelembe véve a jogszabályi előírásokat – meghatározza ki, milyen szervezet lehet a szakirányú oktatásban közreműködő, milyen feladatai és felelősségi köre van.

a) *A szakképzésről szóló 2019. évi LXXX. törvény (Szkt.) 83. § (5) bekezdés c) pontja kimondja, hogy ha a duális képzőhely a szakirányú oktatáshoz közreműködőt vesz igénybe, tekintet nélkül arra, hogy az duális képzőhelynek minősül-e, az igénybe vett közreműködő magatartásáért úgy felel, mintha maga járt volna el. Ez alapján*

1. a közreműködőt *nem kell külön nyilvántartásba venni* (azonban ez nem is tiltott, sőt bizonyos esetekben javasolt),
2. az *igénybevételéről a duális képzőhely dönt*, illetve
3. a *közreműködő szakirányú tevékenységéért is a duális képzőhely felel.*

A duális képzőhely felelőssége a közreműködő magatartása és szakirányú oktatási tevékenysége összefüggésében kiterjed a biztonságos és az egészséges munkavégzés körülményeinek kialakítására és biztosítására, továbbá a felelősségbiztosítás meglétére és a kártérítési felelősségre is.

b) A közreműködőnél mint munkáltatónál történő foglalkoztatás

1. nem minősül munkaerő-kölcsönzésnek,
2. arra a munkaszerződéstől eltérő foglalkoztatás Mt.-ben meghatározott szabályait kell alkalmazni azzal, hogy
3. annak tartama a szakképzési munkaszerződés alapján létrejött munkaviszony időtartamának 49 százalékáig terjedhet (a duális képzőhelyen töltött időszakra – óraszámra - vonatkoztatva).

c) Az Szkt. 100. §-a kiemeli, hogy a *gazdasági kamara a szakirányú oktatással összefüggésben ellenőrzi a duális képzőhely és az általa igénybevett közreműködő szakirányú oktatási tevékenységét.*

d) *A szakképzésről szóló törvény végrehajtásáról szóló 12/2020. (II. 7.) Korm. rendelet (Szkr.) 250. § (4) bekezdése értelmében a duális képzőhelynek a szakképzési munkaszerződés aláírásával egyidejűleg írásban tájékoztatnia kell a szakmát tanulót az igénybe vett vagy várhatóan igénybevételekre kerülő közreműködőről, a kirendelés időtartamáról.*

Részvétel a szakirányú oktatásban

Az Szkt. 76. §-a alapján szakirányú oktatás szakképző intézményben vagy szakképzési munkaszerződéssel duális képzőhelyen lehetséges.

Gazdálkodó szervezet részt vehet a duális képzésben mint

- önálló duális képzőhely,
- ágazati képzőközpont tagja (tulajdonosi részesedéssel),
- közreműködő önálló duális képzőhelyen vagy ágazati képzőközpontnál, személyi és tárgyi feltételek egyidejű biztosítása mellett,
- bérleti szerződés alapján a tárgyi feltételek (pl.: telephely, eszközök) biztosítója.

Gazdálkodó szervezet telephelye (képzőhely) lehet:

- a nyilvántartásba vett gazdálkodó szervezet mint önálló duális képzőhely telephelye,
- ágazati képzőközpont (tulajdonosi részesedéssel bíró) gazdálkodó szervezet tagjának telephelye,
- közreműködő más duális képzőhelyen vagy ágazati képzőközpontnál, személyi és tárgyi feltételek egyidejű biztosítása mellett,
- bérleti szerződés alapján a tárgyi feltételek (pl.: telephely, eszközök) biztosítója.

Azonos adószám alatt a gazdálkodó szervezet telephelye (képzőhelye) nem lehet közreműködője a gazdálkodó szervezetnek. Kivételt képez és egyedi elbírálást igényel, amikor a szakma képzési és kimeneti követelménye a szakirányú oktatás vonatkozásában kizárólag külön képzőhelyeken elsajátítható ismereteket ír elő (pl.: bölcsőde, óvoda, gyermekotthon, idősek otthona stb.).

Szakképzési centrum:

- nem lehet önálló duális képzőhely (ahogy maga a szakképző intézmény sem),

- de lehet képzőközpont tagja legfeljebb 60%-os tulajdoni hányaddal.

Szakképző intézmény:

- nem lehet önálló duális képzőhely,
- nem lehet önállóan (csak szakképzési centrum részeként) képzőközpont tagja,
- az Szkt. 76. §-a alapján és az Szkr. 223/B. § (1) bekezdését figyelembe véve végezheti a teljes szakirányú oktatási tevékenységet (saját jogon, nem duális képzőként, nincs szakképzési munkaszerződés),
- duális képzőhellyel együttműködve, a közösen kialakított képzési program alapján a tananyagelemek oktatásának a szakképző intézmény és a duális képzőhely közötti megosztása szerint (saját jogon, nem duális képzőként, a szakképzési munkaszerződés alapján iskolai nap),
- az Szkr. 238. §-ban részletezett iskolai tanműhely tekintetében lehet közreműködő (ebben az esetben viszont a szakirányú oktatási tevékenysége a gazdasági kamara által ellenőrizhető).

Közreműködő (közreműködői szerződéssel/megállapodással):

- az lehet, aki legalább egy tananyagegységet (a képzési programban meghatározott tananyagelemet, tantárgyat) önállóan képes leoktatni,
- lehet gazdálkodó szervezet, egyéb szervezet,
- lehet duális képzőhely, de nem feltétel a nyilvántartásba vétel,
- a személyi és a tárgyi feltételeket egyaránt kell biztosítani (a szakirányú oktatáshoz kapcsolódóan képesnek kell lennie legalább egy tananyagelem leoktatására),
- lehet szakképző intézmény az Szkr. 238. §-ban részletezett iskolai tanműhelye is, azonban a duális céloknak meg kell valósulniuk,
- a duális képzőhelynek és a közreműködőnek megállapodásban kell rögzíteniük a közreműködő bevonásának okát, a feladatok megosztását,
- nem lehet azonos adószám alatt a gazdálkodó szervezet telephelye (egyedi elbírálás alapján kivétel a szakma specialitásához igazodó sajátos eljárás, amikor a szakma képzési és kimeneti követelménye a szakirányú oktatás vonatkozásában kizárólag külön képzőhelyeken elsajátítható ismereteket ír elő (pl.: bölcsőde, óvoda, gyermekotthon, idősek otthona stb.)),

- nem lehet az, aki bérleti szerződéssel csak telephelyet, eszközöket biztosít (azaz nem oktat önállóan legalább egy tananyagegységet) vagy szolgáltatási szerződéssel kizárólag pl.: oktatási tevékenységet végez.

Bérleti szerződés:

- köthető telephely biztosítására,
- köthető tárgyi feltételek biztosítására,
- nem köthető egyidejűleg személyi és tárgyi feltételek biztosítására (mert az már közreműködőként történő igénybevételnek minősül).

Megbízási / Szolgáltatási szerződés:

- köthető tevékenység biztosítására (pl.: oktatóval).

Amennyiben a szakirányú oktatás teljes egészében a duális képzőhelyen valósul meg, akkor a duális képzőhely:

- végezheti a tevékenységet saját helyszínen, saját alkalmazottakkal (oktatókkal),
- bevonhat közreműködőt,
- tárgyi feltételeket, eszközöket bérleti szerződéssel biztosíthat,
- oktatóval szerződést köthet.

Nyilvántartásba vétel

A nyilvántartásba vétel során elsődlegesen azt kell vizsgálni, hogy a gazdálkodó szervezet vagy képzőközpont *önállóan alkalmas-e* a szakirányú oktatási tevékenység folytatására. Abban az esetben is így kell eljárni, amikor a kérelmező jelzi, hogy közreműködőt kíván igénybe venni.

- Amennyiben a kérelmező *önállóan is alkalmas a szakirányú oktatási tevékenység folytatására*, akkor annak megfelelően kell nyilvántartásba venni. Ettől függetlenül a duális képzőhely bevonhat közreműködőt, amelyről a gazdasági kamarát tájékoztatnia kell.
- Amennyiben a kérelmező *kizárólag közreműködő bevonásával alkalmas a szakirányú oktatási tevékenység folytatására*, akkor a nyilvántartásba vétel során ezt be kell jegyezni. Közreműködő változása esetén a duális képzőhelynek jeleznie kell a változást a gazdasági kamara felé, mivel a nyilvántartásba vételének alapja a közreműködővel történő együttműködés volt.

Közreműködő ellenőrzése a nyilvántartásba-vételi folyamat során:

- Amennyiben a gazdasági kamara a közreműködőt a kérelemben szereplő szakma szakirányú oktatási tevékenysége vonatkozásában – a kérelem beérkezését megelőző 2 éven belül - ellenőrizte és a közreműködő mint önálló duális képzőhely szerepel a duális képzőhelyek nyilvántartásában, akkor a gazdasági kamara a közreműködőt nem vizsgálja felül.
- Amennyiben a közreműködő a kérelemben szereplő szakma tekintetében nem szerepel a duális képzőhelyek nyilvántartásában, akkor a gazdasági kamara a duális képzőhely (kérelmező) nyilvántartásba vételével együtt a közreműködő esetében is vizsgálja a személyi és tárgyi feltételeket. A közreműködőnél történő ellenőrzés nem jelenti a közreműködő duális képzőhelyek nyilvántartásába történő felvételét. Abban az esetben is maradéktalanul így kell eljárni, amikor a közreműködő szakképző intézmény.
- A duális képzőhely (kérelmező) az Szt. 83. § (5) bekezdés c) pontja alapján nyilatkozik arról, hogy a bevonni kívánt közreműködő a jogszabályban előírt személyi és tárgyi feltételeknek megfelel, ezáltal alkalmas és képes a képzési programban meghatározott szakirányú oktatási tevékenység lefolytatására. A duális képzőhely (kérelmező) tudomásul veszi, hogy a közreműködő magatartásáért (szakirányú oktatási tevékenységéért és a feltételek biztosításáért) úgy felel, mintha maga járt volna, továbbá a közreműködővel együtt elfogadja, hogy az Szt. 100. § (1) bekezdés cd) pontja alapján a gazdasági kamara ellenőrzi a duális képzőhely és az általa igénybe vett közreműködő szakirányú oktatási tevékenységét. Abban az esetben is maradéktalanul így kell eljárni, amikor a közreműködő szakképző intézmény.

Kérelem:

A kérelmezőnek a kérelemben jeleznie kell, hogy önálló duális képzőhelyként, képzőközpontként és/vagy közreműködővel együttműködve kéri a nyilvántartásba-vételi eljárás lefolytatását. Amennyiben önálló duális képzőhelyként vagy képzőközpontként kéri a nyilvántartást, abban az esetben is van/lesz lehetősége közreműködőt bevonni.

A kérelemben szereplő telephely, duális oktató kapcsán fel kell tüntetni a kapcsolódást, jogviszonyt (értelemszerűen pl.: saját tulajdon, bérelt, saját munkavállaló, egyéb jogviszony, közreműködő).

Közreműködő bevonása esetén a kérelemben rögzíteni kell a közreműködő adatait (pl.: cégnév, székhely, telephely, elérhetőségek), a közreműködő igénybevételének rövid indoklását és a

kérelemhez kapcsolódóan nyilatkoznia kell arról, hogy a szakirányú oktatásra vonatkozó szabályokat és felelősségi köröket ismeri és elfogadja.

Képzési program:

A képzési programnak egyértelműen tartalmaznia kell a tananyagelemek oktatásának a szakképző intézmény és a duális képzőhely közötti megosztásán túl azokat a tananyagelemeket és óraszámokat, amelyek kapcsán a duális képzőhely közreműködőt kíván igénybe venni. Amennyiben a duális képzőhely önállóan nem tudja megszervezni a teljes szakirányú oktatást, akkor a képzési programban egyértelműen jelölnie kell, hogy mely tananyagelemek (órásszámmal együtt) kapcsán kíván bevonni közreműködőt vagy szolgáltatót.

Szemle:

A szemlét a kérelemben szereplő képzőhelyek (telephelyek) vonatkozásában kell lefolytatni. Közreműködő esetén a közreműködő kapcsolattartójának is részt kell vennie az általa biztosított személyi és tárgyi feltételek ellenőrzése során.

Jegyzőkönyv:

A jegyzőkönyvben jelölni kell, ha a szemle nem a saját tulajdonú képzőhelyen (telephelyen) valósult meg (pl.: bérelt, egyéb jogviszony, közreműködő).

Változás:

A duális képzőhely a nyilvántartásban szereplő adatokban bekövetkezett változást köteles a változás bekövetkezésétől számított 15 napon belül a gazdasági kamara felé jelezni.

Amennyiben a közreműködő személyében történik változás, akkor arra vonatkozóan is meg kell küldeni a változásbejelentést.

Ellenőrzés és szankcionálás

Hatósági ellenőrzés:

Hatósági ellenőrzést a gazdasági kamara kérelemre, illetve hivatalból is indíthat. A szakirányú oktatási tevékenység ellenőrzése kapcsán a gazdasági kamara illetékessége kiterjed a duális képzőhelyre, valamint az általa igénybe vett közreműködőre. Ennek tényére megfelelően fel kell hívni mind a duális képzőhely, mind a közreműködő figyelmét a nyilvántartásba vétel előtt, során. Abban az esetben is, ha a közreműködő szakképző intézmény.

Közreműködő szakirányú oktatásának ellenőrzése a hatósági ellenőrzés folyamata során:

- A duális képzőhely kérelmére indított hatósági ellenőrzés során a közreműködő ellenőrzése kapcsán a „Közreműködő ellenőrzése a nyilvántartásba-vételi folyamat során” részben foglaltak szerint kell eljárni.
- Bejelentés (pl.: panasz) alapján, hivatalból induló hatósági ellenőrzés során, amennyiben az észrevétel a közreműködőt, a közreműködő szakirányú oktatási tevékenységét is érinti, a gazdasági kamara az Szkt. 100. § (1) bekezdés cd) pontja alapján ellenőrzi a közreműködőt.
- Az éves ellenőrzési terv alapján hivatalból indított hatósági ellenőrzés során, amennyiben az ellenőrzés a közreműködőt, a közreműködő szakirányú oktatási tevékenységét is érinti, a gazdasági kamara az Szkt. 100. § (1) bekezdés cd) pontja alapján ellenőrzi a közreműködőt.
- A közreműködő személyében történő változás esetében a hatósági ellenőrzés kapcsán a „Közreműködő ellenőrzése a nyilvántartásba-vételi folyamat során” részben foglaltak szerint kell eljárni. Kérelem alatt a változásbejelentést kell érteni.
- A felsorolt hatósági ellenőrzések vonatkozásában abban az esetben is maradéktalanul a leírtak alapján kell eljárni, ha a közreműködő szakképző intézmény.

Szankcionálás:

Amennyiben a gazdasági kamara a közreműködőnél lefolytatott hatósági ellenőrzés kapcsán szabálytalanságot tapasztal, a szankciót abban az esetben is a nyilvántartásban szereplő duális képzőhellyel szemben kell kiszabnia és alkalmaznia. Ezért már a közreműködővel együtt történő nyilvántartásba vétel során jelezni kell a duális képzőhelynek, hogy a közreműködő igénybevétele esetén a közreműködő szabálytalansága eredményezheti akár a duális képzőhely megbírságolását és/vagy törlését is. Javasolni kell a duális képzőhelynek, hogy erről tájékoztassa a közreműködőt, vagy ha a területi kamara egyeztet a közreműködővel, akkor ezt a területi kamara is megteheti.

Abban az esetben, ha a közreműködő duális képzőhely is, a közreműködőként feltárt szabálytalanság miatti szankciót nem kell vele szemben érvényesíteni. Amennyiben a feltárt szabálytalanság egyértelműen a közreműködő mint duális képzőhely saját duális képzési tevékenységére is kihat, akkor a területi kamara hatósági ellenőrzés keretében vizsgálja a közreműködőt mint duális képzőhelyet.

Útmutató alkalmazása

A közreműködőre vonatkozó előírásokat a szakképzési jogszabályok hatálybalépésétől kell alkalmazni.

Az útmutató egyrészt segít az új nyilvántartásba-vételi kérelmek esetén a közreműködő megjelenését, szerepét tisztázni, másrészt a jövőbeni hatósági ellenőrzésekre felkészíteni.

Azoknak a 2023. július 1-jét megelőzően nyilvántartásba vett duális képzőhelyeknek, akik közreműködőt kívánnak bevonni / vonnak be, már az új szabályoknak kell megfelelniük.

Esetükben a hatósági ellenőrzést a hatályos jogszabályok értelmében kell lebonyolítani.